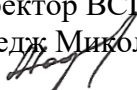

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Мигійський фаховий коледж
Миколаївського національного аграрного університету»

Затверджую
Наказ № 20 від 24.02.2025 р.
Директор ВСП «Мигійський фаховий
коледж Миколаївського НАУ»

Олександр ТОФАН

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок проведення навчання і перевірку знань з питань охорони праці

Дане положення розроблено на основі «Типового положення про навчання з питань охорони праці НПАОП 0.00-4.12.-05 затвердженого наказом Комітету нагляду за охороною праці України від 17.02.99 № 27 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.04.99 р. за № 248/3541.

І. Загальні положення.

1.1. Положення про навчання з питань охорони праці в коледжі (далі - Положення) спрямоване на реалізацію в системи безперервного навчання з питань охорони праці, яке проводиться з працівниками в процесі трудової діяльності, а також із студентами коледжу в процесі навчання і проходження виробничої практики.

1.2. Вимоги даного Положення є обов'язковими для виконання усіма працівниками і студентами коледжу.

1.3. На основі цього положення службою охорони праці розробляються і затверджуються наказами директора коледжу плани-графіки і програми проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці, з якими повинні бути ознайомленні працівники.

1.4. При прийнятті на роботу і періодично в процесі роботи працівники і студенти під час навчально-виховного процесу і виробничої практики повинні проходити навчання і перевірку знань з охорони праці згідно з вимогами цього Положення. Допуск до роботи (виконання навчальних і практичних знань) без навчання і перевірки знань охорони праці забороняється.

1.5. Перевірка знань працівників з питань охорони праці проводиться за тими нормативними актами про охорону праці, додержання яких входить до службових обов'язків.

1.6. Формою перевірки знань з питань охорони праці працівників і студентів є іспит, який проводиться за екзаменаційними білетами у вигляді усного опитування або шляхом тестування на авто екзаменаторі з наступним усним опитуванням. Результати перевірки знань працівників з питань охорони праці оформляються протоколом.

1.7. При незадовільних результатах перевірки знань з охорони праці працівник протягом одного місяця повинен пройти повторне навчання та повторну перевірку знань.

При незадовільних результатах і повторної перевірки знань питання щодо працевлаштування працівника вирішується згідно з чинним законодавством.

1.10. Відповідальність за організацією і здійсненням навчання з перевірки знань працівників коледжу з питань охорони праці згідно з вимогам цього Положення покладається на директора технікуму, в структурних підрозділах (цеху, дільниці, лабораторії, фермі, бригаді, майстерні тощо); - на керівників цих структурних підрозділів, а контроль - на службу охорони праці.

II. Навчання з питань охорони праці при прийнятті на роботу і в процесі роботи.

2.1. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників.

2.1.1. Організацію навчання та перевірки знань з питань охорони праці працівників при підготовці, перепідготовці, підвищення кваліфікації в технікумі доручено працівникам служби охорони праці коледжу.

2.1.2. При підготовці працівників для робіт з підвищеною небезпекою дисципліна загального курсу «Охорона праці» вивчається в обсязі не менше ніж 30 годин, а специфічні питання охорони праці, пов'язані з виконанням робіт з підвищеною небезпекою, вивчаються в курсах спеціальних дисциплін і органічно поєднуються з вивченням технології виробництва.

Для решти робіт підготовка, перепідготовка працівників за професіями можуть здійснюватися в обсязі не менше ніж 20 годин.

2.1.3. Робочі навчальні плани і програми підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації працівників розробляються на основі типових навчальних планів і програм, затверджених Міністерством освіти за погодженням з Держнаглядом охорони праці.

2.1.4. Періодичні перевірки знань з охорони праці працівників, які зайняті на роботах з підвищеною небезпекою» проводяться не рідше одного разу на рік.

2.1.5. Для перевірки знань працівників з питань охорони праці наказом директора створюється постійно діюча комісія. Головою комісії затверджується директор коледжу.

До складу комісії входять спеціалісти служби охорони праці, юридичної, виробничих і технічних служб та профспілок. Комісія вважається правочинною, якщо до її складу входять не менше ніж три особи.

Усі члени комісії в установленому цим Положенням порядку повинні пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці.

При перевірці знань працівників, які безпосередньо організують чи виконують роботи підвищеної небезпеки або роботи, що потребують професійного добору, необхідність участі в роботі комісії представника органу Держнаглядом охорони праці визначається державними міжгалузевими і галузевими нормативними актами про охорону праці.

2.1.6. Перед перевіркою знань працівників з питань охорони праці на підприємстві організуються заняття: лекції, семінари та консультації для навчання рекомендується застосування комп'ютерних тренажерів, інших технічних засобів у разі їх наявності.

Перелік питань для перевірки знань з охорони праці з урахуванням специфіки виробництва складають члени комісії з перевірки знань з питань охорони праці, погоджує служба охорони праці затверджує керівник підприємства.

2.2. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб і спеціалістів.

2.2.1. Посадові особи і спеціалісти до початку виконання своїх обов'язків, а також періодично, один раз на три роки, проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

2.2.2. Навчання і перевірку знань з питань охорони праці посадових осіб і спеціалістів: директора, його заступників, спеціалістів служби охорони праці викладачів дисциплін «Охорона праці» і «Безпека життєдіяльності» проводяться в Миколаївському ЕТЦ (Первомайське відділення).

2.2.3. Керівники структурних підрозділів, завідувачі кабінетами і лабораторіями, куратори академічних груп і: проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці стосовно робіт, що входять до їх функціональних обов'язків, до початку роботи і періодично раз на три роки безпосередньо з коледжем.

2.2.4. Посадові особи і спеціалісти, які при перевірці знань виявили незадовільні знання, повинні протягом одного місяця пройти повторне навчання та повторну перевірку знань з питань охорони праці.

2.2.5. Позачергове навчання та перевірка знань посадових осіб і спеціалістів - питань охорони праці проводяться;

при введенні в дію нових або переглянутих нормативних актів про охорону праці;

при переведенні в експлуатацію нового устаткування або впровадженні нових технологічних процесів;

при переведенні працівника на іншу роботу або призначенні його на іншу посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці;

на вимогу працівника органу державного нагляду за охороною праці, вищої господарської організації або місцевого органу виконавчої влади, якщо виявлено незнання посадовою особою, спеціалістом нормативних актів про охорону праці.

III. Вивчення питань охорони праці в коледжі.

3.1. Навчальні плани, зміст і обсяги навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в технікумі регламентуються типовими навчальними планами і типовими навчальними програмами або навчальними програмами нормативних дисциплін з питань охорони праці та є з безпеки життєдіяльності, які затверджуються Міністерством освіти за погодженням з Держнаглядом охорони праці.

3.1.1. У підручниках, навчальних посібниках, методичних матеріалах, дидактичних матеріалах, дидактичних засобах та ін. Із спеціальних дисциплін повинні передбачатися розділи з охорони праці за відповідною тематикою.

3.1.2. В коледжі студенти вивчають комплекс нормативних навчальних дисциплін «Безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці» та «Охорона праці в галузі», а також окремі питання (розділи) з охорони праці та безпеки життєдіяльності в загальнотехнічних і спеціальних дисциплінах, які органічно пов'язані з їх тематикою і передбачені в навчальних програмах цих дисциплін, відповідно до наказу Міносвіти України від 02.12.98 № 20 «Про вдосконалення навчання з охорони праці й безпеки життєдіяльності у вищих Зкладах освіти України, зареєстрованого міністерством юстиції України 03.02.99 за № 59/3352.

3.1.3. Кількість один, передбачених для вивчення нормативних навчальних дисциплін «Безпека, життєдіяльності», «Основи охорони праці» та «Охорона праці в галузі, не може зменшуватись при розробці та перегляді освітньо-професійних програм без погодження з Держнаглядом охорони праці.

3.1.3. До початку колективної трудової діяльності студентські загони, табори праці та відпочинку студенти вивчають основи законодавства про працю та відповідні нормативні акти про охорону праці.

IV. Інструктажі з питань охорони праці.

4.1. Види інструктажів.

За характером і часом проведення інструктажі з питань охорони праці поділяються на вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий.

4.1.1. Вступний інструктаж.

Проводиться:

- з усіма працівниками, яких приймають на постійну або тимчасову роботу, незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади; з працівниками інших організацій, які прибули в технікум і беруть безпосередню участь у виробничому процесі або виконують інші роботи для технікуму;
- з студентами, які прибули в технікум для проходження виробничої практики;
- у разі екскурсії технікум.

4.1.2. Первинний інструктаж.

Проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:

- новоприйнятим (постійно чи тимчасово) в технікум;
- який переводиться з одного цеху виробництва до іншого;
- який буде виконувати нову для нього роботу;
- з відрядженим працівником, який бере безпосередню участь у виробничому процесі технікуму.

Проводиться з студентами технікуму:

- на початку занять у кожному кабінеті, лабораторії, де навчальний процес пов'язаний з небезпечними або шкідливими хімічними, фізичними, біологічними факторами, у гуртках, перед уроками трудового навчання, фізкультури, перед спортивними змаганнями, вправами на спортивних снарядах, при проведенні заходів за межами території технікуму;
- перед виконанням кожного навчального завдання, пов'язаного з використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів тощо; на початку вивчення кожного нового предмета (розділу, теми) навчального плану (програми) - із загальних вимог безпеки, пов'язаних з тематикою і особливостями проведення цих занять.

4.1.3. Повторний інструктаж.

Проводиться з працівниками на робочому місці в терміні, визначені відповідними чинними галузевими нормативними актами або директором коледжу з урахуванням конкретних умов праці, але не рідше:

- на роботах з підвищеною небезпекою - 1 раз на 3 місяці;
- для решти робіт - 1 раз на 6 місяців.

4.1.4. Позаплановий інструктаж

Проводиться:

З працівниками на робочому місці або в кабінеті охорони праці:

- при введенні в дію нових або переглянутих нормативних актів про охорону праці, а також при внесенні змін та доповнень до них;
- при зміні технологічного процесу, заміні або модернізації устаткування інструментів, вихідної сировини, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці;
- при порушеннях працівниками вимог нормативних актів про охорону праці, що можуть призвести до трав, аварій, пожеж і тощо;
- при виявленні особами, які здійснюють державний нагляд і контроль за охороною праці, незнання вимог безпеки стосовно робіт, що виконуються працівником ;
- при перерві в роботі виконавця робіт більш ніж на 30 календарних днів - для робіт з підвищеною небезпекою, а для решти робіт - понад 60 днів.

З студентами в кабінетах, лабораторія:, майстернях тощо при порушеннях ними вимог нормативних актів про охорону праці, що можуть призвести або призвели до трав, аварій, пожеж тощо.

4.1.5. Цільовий інструктаж

Проводиться з працівниками :

- при виконанні разових робіт, не передбачених трудовою угодою; при ліквідації аварії, стихійного лиха;
- при проведенні робіт, на які оформлюються наряд-допуск, розпорядження або інші документи.

Проводиться з студентами коледжу в разі організації масових заходів (екскурсії, походи, спортивні заходи тощо).

4.2.Порядок проведення інструктажів для працівників

4.2.1. Усі працівники, яких приймають на постійну чи тимчасову роботу при подальшій роботі, новині проходити в коледжі навчання в формі інструктажів з питань охорони праці, подання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також о правил поведінки та дій при виконанні аварійних ситуації, пожеж і стихійних лих.

4.2.2. Вступний інструктаж проводиться спеціалістом служби охорони праці.

Вступний інструктаж проводиться в кабінеті охорони праці або в приміщенні, що спеціально для цього обладнано, з використанням сучасних технічних засобів навчання, навчальних та наочних посібників за програмою», розробленою службою охорони праці з урахуванням особливостей виробництва. Програма та тривалість інструктажу затверджуються керівником підприємства.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу, який зберігається в службі охорони праці, а також у документі про прийняття працівника на роботу.

4.2.3. Первинний інструктажі проводиться індивідуально або з групою осіб одного паху за діючими в технікумі інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт, а також з урахуванням вимог орієнтовного переліку питань первинного інструктажу.

4.2.4. Повторний інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу.

4.2.5. Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення.

4.2.6. Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що ними виконуватимуться.

4.2.7. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі проводить безпосередній керівник робіт начальник виробництва, цеху, дільниці і майстер).

4.2.8. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих навичок безпечних методів праці. Знання перевіряє особа, яка проводила інструктаж.

При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок що до безпечного виконання робіт після первинного, повторного чи позапланового інструктажів для працівника протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна перевірка знань. При незадовільних результатах I повторна перевірки знань питання щодо працевлаштування працівника вирішується згідно з чинним законодавством при незадовільних результатах перевірки знань після цільового інструктажу допуск до виконання робіт не надається повторна перевірка знань при ньому не дозволяється.

4.2.9. Працівники, які суміщають професії (в то числі працівники комплексних бригад), походять інструктажі як із основних процесій, так із професій за сумісництвом.

4.2.10. Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів та про допуск до роботи особою, якою проводився інструктаж вноситься запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці. При цьому обов'язкові підписи як того, кого інструктували, так і того, хто інструктував. Сторінки журналу реєстрації інструктажів повинні бути пронумеровані, журнали прошнуровані і скріплені печаткою.

У разі виконання робіт, що потребують оформлення наряду-допуску, польовий інструктаж, реєструється в цьому наряді-допуску, а в журналі реєстрації інструктажів - не обов'язково.

4.3. Порядок проведення інструктажів для студентів.

4.3.1. Вступний інструктаж проводиться на початку занять. Інструктаж проводить працівник служби охорони праці.

Програма вступного інструктажу розробляється службою охорони праці. Програма та тривалість вступного інструктажу затверджуються директором коледжу.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу, який зберігається в службі охорони праці.

4.3.2. Первинний інструктаж проводиться з групою студентів. Тематика інструктажу та порядок роботи проведення визначаються відповідними положеннями Міністерства освіти України.

4.3.3. Повторний інструктаж проводиться з студентами академічних груп по програмі первинного інструктажу з урахуванням конкретних умов праці не рідше одного разу на 5 місяців.

4.3.4. Позаплановий інструктаж проводиться при виявленні порушень вимог безпеки студентами під час навчально-виховного пронесу, при зміні умов виконання навчальних завдань з професії, лабораторних робіт, інших видів занять, передбачених навчальними планами.

4.3.5. Цільовий інструктаж з питань охорони праці проводять з групою студентів. Обсяг проведення цільових інструктажів здійснюється відповідно до чинних положень Міністерства освіти в журналах обліку теоретичного і виробничого навчання.

4.3.6. Первинний; повторний, позаплановий, цільовий інструктажі проводять відповідні вчителі, вихователі, керівники гуртків, інструктори тренери, майстри виробничого навчання або завідувачі кабінетів (лабораторій) тощо за відповідними інструкціями чи програмами.

4.3.7. Відмітка про проведення первинного, повторного позапланового інструктажів робиться в журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці.

V. Стажування (дублювання) та допуск

5.1. Новоприйняті в технікум працівники після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом досвідчених, кваліфікованих фахівців пройти стажування протягом 2-15 змін або дублювання протягом не менше ніж шість змін.

5.2. Працівники, функціональні обов'язки яких пов'язані із забезпеченням безаварійної роботи важливих і складних господарчих потенційно небезпечних об'єктів, до і початку самостійної роботи повинні проходити дублювання з обов'язковим суміщенням з протипожежними протиаварійними тренуваннями відповідно до плану ліквідації аварій.

5.3. Допуск до стажування (дублювання) оформлюється наказом по коледжу, в якому визначаються тривалість стажування (дублювання) та вказується прізвище відповідального працівника. Тривалість стажування (дублювання) залежить від стажу і характеру роботи, а також від кваліфікації працівника.

5.4. Директор коледжу має право своїм наказом звільнити від проходження стажування (дублювання) працівника, який має стаж роботи за відповідною професією не менше ніж 3 роки або переводиться з одного цеху до іншого, де характер та тип роботи обладнання, на якому він працюватиме, не змінюються.

5.7. Стажування (дублювання) проводиться на робочих місцях коледжу. У процесі стажування працівники повинні виконувати роботи, які за складністю, характером, вимогами безпеки відповідають роботам, що передбачаються функціональним обов'язкам цих працівників.

5.8. У процесі стажування (дублювання) працівник повинен:

- поповнити знання щодо правил безпечної експлуатації технічного обладнання, технологічних і посадових інструкцій з охорони праці;
- оволодіти навичками орієнтування у виробничих ситуаціях у нормальних аварійних умовах;
- засвоїти у конкретних умовах технологічні процеси і обладнання та методи безаварійного керування ними з метою забезпечення вимог охорони праці.

5.9. Запис про проведення стажування (дублювання) та допуск до самостійної роботи здійснюється безпосередньо керівником робіт (начальником виробництва, цеху тощо) в журналі реєстрації інструктажів.

5.10. Якщо в процесі стажування (дублювання) працівник не оволодів необхідними виробничими навичками чи отримав незадовільну оцінку за результатами протиаварійних та протипожежних тренувань, та стажування (дублювання) новим наказом може бути продовжено на термін, що не перевищує двох змін.

5.11. Після закінчення стажування (дублювання) наказом директора коледжу працівник допускається до постійної роботи.